

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2024-09-27
Besvaras senast
2024-10-09 kl. 12.00

Till statsrådet Andreas Carlson (KD)

2024/25:80 Yrkesutbildning och kompetensutveckling inom tåg och järnväg

För att den gröna omställningen ska vara framgångsrik krävs ökade satsningar på tåg och järnvägstrafik. Då blir utbildning och kompetensutveckling av stor vikt för att tillgodose behov inom en rad olika yrkesområden med koppling till branschen.

Branschorganisationer har länge varnat för bristen på kompetens för de järnvägstekniska yrkesrollerna.

Genom Trafikverksskolans försorg, med övningsplats och bred verksamhet i Ängelholm, pågår ett sedan många år välrenommerat utvecklingsarbete för att stärka järnvägens kompetensförsörjning. Genom branschen har också ett järnvägscollege skapats för att samordna järnvägsutbildningar och ta fram kvalitetskriterier. Trafikverksskolan, som är en del av Trafikverket, har myndighetsansvar, och säkerhet och kvalitetskrav är bästa tänkbara. Trafikverksskolan utbildar strax under 15 000 kursdeltagare per år, varav ett hundratal är kopplade till yrkeshögskolan. Det finns även gymnasie- och högskoleutbildning.

Trafikskoleverksamheten i Ängelholm har kapacitet att växa. De geografiska förutsättningarna är goda på platsen. Mark finns tillgänglig på området för fler övningsanläggningar.

Yrkesgrupper som efterfrågas är järnvägsingenjör och kart- och mättekniker; det är också spårsvetsare och järnvägstekniker med inriktning på signal-, el- och banteknik. Enligt Byggföretagen behövs cirka 350–400 personer per år i ren ersättningsrekrytering. Båda yrkesgrupperna är efterfrågade på arbetsmarknaden, och efterfrågan drivs på av de satsningar som görs på att bygga ut och modernisera landets infrastruktur.

Utbildningarna är relativt korta, och ett ökat utflöde från yrkeshögskolan bör kunna gå relativt fort. Inom dessa yrken finns det mycket goda chanser till jobb efter avslutad utbildning.

Tågtekniker och tekniker för fordonsunderhåll är också efterfrågade. Här kan viss rekrytering tillgodoses via gymnasiet eller de kommunala vuxenutbildningarna.

När det gäller lokförare har branschorganisationen Tåg företagen gjort bedömningen att det kommer att behövas ett tillskott på uppemot 500 nya yrkesverksamma fram till 2026.

Det finns en överhängande risk att tillgången på arbetskraft inte kommer att räcka till för att planera och genomföra de utbyggnader som planeras eller för att bibehålla ett effektivt järnvägsunderhåll. Bristen på kompetens medför att arbetskraft tas in från andra länder för att genomföra arbetsuppgifter. Kompetensbristen gör också att branscher rekryterar av varandra, vilket leder till att fler brister uppstår.

Med anledning av ovanstående vill jag fråga statsrådet Andreas Carlson:

Avser statsrådet att ta initiativ för att stärka kompetensförsörjningen inom tåg- och järnvägsbranschen samt att ta initiativ för att utifrån Trafikverksskolans verksamhet tillgodose det ökade nationella behovet av yrkesutbildningar och fler övningsplatser eller lärmiljöer?

.....

Per-Arne Håkansson (S)

Överlämnas enligt uppdrag

Rebecca Heinemann